

- Dragi bratje in sestre, romarice in romarji,
- danes se pridružujemo reki naših prednikov, ki že stoletja romajo sem gor na Grad, da bi v tem svetišču Žalostne Matere Božje pred Boga položili svoje zahvale in prošnje, stiske in veselje. Ni se odveč ponovno spomniti in ponoviti, da imamo prve omembe o Marijini cerkvi tu na Gradu iz leta 1488 – 500 in več let nazaj. Nemogoče pa si je predstavljati in misliti, kaj vse smo ljudje v tem dolgem času vsaj petstotih let prinesli sem gor pred Marijo, ki je lani imela pred seboj tudi uničujoč požar, pred tem pa predvsem grozote 1. in tudi 2. svetovne vojne. Ona, ki je pod križem svojega Sina izkusila najglobljo žalost in trpljenje, je – lahko rečemo – naša najmočnejša priprošnjica pred Bogom na tem mestu tolikih preizkušenj. Med ljudmi in Božjo materjo se je tu stkala tako tesna in globoka vez, da je včasih na leto bilo tu tudi do šest romarskih shodov, katerih se niso udeleževali samo domačini, ampak tudi romarji od daleč, iz Istre in Benečije – in nekateri so tu znali ostati tudi cel teden.
- Jesenska kvaternica ali kvaterna nedelja, ki jo danes obhajamo, je zahvalni praznik. Na pomladansko kvaternico, ki jo v nekaterih krajih obhajajo, ljudje prosimo za Božji blagoslov – na podeželju je to seveda povezano s prošnjo za dobro letino. Jeseni pa se po končani letini Bogu zahvaljujemo za pospravljene poljščine.
- Sodobnim ljudem nam je postalo kakor samoumevno, da nam je vse na dosegu roke in da nam ne sme nič manjkati. Zato smo celo izgubili občutek za besedo »hvala«. Kvaternica pa je praznik, ki nas uči reči besedo »hvala«. Življenje je bilo v preteklosti bolj odvisno od narave, od vremena, od sonca in dežja. Kmečki človek se je bal, da vreme ne bo ugodno in da bo pridelek majhen ali celo uničen. In ko je bilo jeseni vse to za njim, si je bolj na polno oddahnil in si vzela čas, da je v zahvalo Bogu tudi poromal. Življenje človeka danes je odvisno od trgovin. Živimo brez skrbi, ker smo navajeni na polne trgovine. A ta videz vara. Tudi za trgovinskimi policami stojijo kmetje in drugi, ki so morali hrano pridelati in so čez leto trepetali, ali jim bo vreme dovolj naklonjeno, da bo pridelek lep in dovolj velik. Danes ljudje verujemo v polne trgovinske police in pozabljamo, koliko truda in trepeta kmetov

in delavcev stoji za izdelki in pridelki, ki jih mi v trgovini v le nekaj minutah zmečemo v košaro in si zagotovimo polno mizo za praznike ali za konec tedna. Letošnja neurja pa so zopet odkrila resnico, da polne trgovinske police niso nekaj samoumevnega – da lahko narava, vojne in druge nesreče udarijo kadarkoli, kamorkoli in čisto vsakega človeka. Zaradi vojne v Ukrajini je v Afriki – daleč od Ukrajine – danes lačnih več ljudi kot pred tem.

- Kvaternica je zato pomembna – je dan, ko se učimo reči hvala. Hvala tistim, ki stojijo za tem, da naše mize niso prazne. Hvala pa tudi vsem tistim, zaradi katerih moje življenje ni prazna miza – kako bi bilo, če me ne bi nobeden pogledal, ogovoril, poklical, me vprašal, kako je z mojim zdravjem, mi poslal pozdrave. Hvala torej za vso mrežo najbližjih, prijateljev, znancev, sodelavcev, ki moje življenje napolnjujejo z lepimi, dobrimi trenutki in mi ga pomagajo osmišljati.
- Kvaternica nas uči reči od srca hvala. In ko začutimo, kako pomemben je v mojem življenju drugi človek ali Bog – ko začutim, da mu moram reči »hvala«, takrat začutim, da mu moram reči tudi »oprosti«. Najprej, oprosti zato, ker prevečkrat vidim samo sebe in svoje interese, tako da sem slep zate, za tvoj trud in delo, za tvojo podporo, za tvojo navzočnost, za besede in skrb, za tvoje tegobe in bolezni. Tej slepoti se pridružujejo drugi moji grehi, dejanja, s katerimi ranim bližnjega, s katerimi umažem človeško dostojanstvo in prizadenem Božjo ljubezen.
- Kvaternice na Gradu ne moremo ločiti od obžalovanja grehov. Romarski shodi pri Žalostni Materi Božji so imeli in imajo tudi spokorni značaj. O tem govori križev pot, ki nas na Grad pripelje; o tem govorijo Svete stopnice, sedaj obnovljene, po katerih so ljudje nekoč po kolenih šli do vrha, do treh kamnitih križev na Kalvariji – ob križevem potu ali na Svetih stopnicah spokorjenec premišljuje Jezusovo in Marijino trpljenje, ki kaže, kako je človek zavrzel Ljubezen samo. Tu začuti, da Božjega klika po ljubezni tudi sam ni dovolj uresničil. Brez kesanja je beseda »hvala« prazna. Ko se drugemu iskreno zahvaljujem, bi mu vedno moral reči: »Hvala – in, oprosti, žal mi je, da ti nisem bolj stal ob strani, te poslušal in se te veselil. Toliko neizkoriščenih priložnosti!« Ko se ob smrti poslavljamo

od svojih najbližjih in jim v srcu izrekamo »hvala« – kako nas boli, da nismo bili do njih bolj dobri, bolj ljubeči, ko so bili še z nami in bi nas potrebovali. Božji klic k temu, da bi bili dobri, ljubeči, je brezmejen, se nikjer ne konča. Podobni bi morali biti evangeljskemu hlapcu, ki po storjenem delu ugotavlja – nisem še storil dovolj!

- Sodobni svet v nas ubija občutek za greh. Za vsako stvar najdemo izgovor, opravičilo – in ko pride trenutek za spoved, si dopovedujem: »Saj nimam grehov.« Toda, ko danes stojimo pred Žalostno Materjo Božjo ne moremo misliti, da smo sami brezgrešni, popolni, perfektni. Koliko gorja je na svetu – in kaj smo sami naredili, da bi ga bilo manj. Pod križem je Marija polna žalosti, ker je človeška hudobija ubila Ljubezen. Nanjo pa njeni otroci nalagamo še svoje tegobe, žalosti in hudobije. Žalostna Mati Božja nosi na sebi vso žalost, ki jo rojeva hudobija sveta. Kako bi mogli biti pred njo zadovoljni in reči: »Saj sem brez greha.«
- Marija pa se nad tem bremenom ne pritožuje; ne beži pred njim. Nanj se odziva s sočutjem. Nekje Žalostno Mater Božjo imenujejo Sočutno Mater Božjo. Danes stojimo pred izvirom sočutja. Marija je bila v trpljenju preizkušana – zato razume trpljenje drugih, zato ni za nikogar slepa. Vsak je v njenem srcu. Je mati vseh trpečih. Zato se nanjo obračamo z vsem, kar nosimo v sebi – čutimo, da ona čuti z nami, da je sočutna.
- V sredo bomo obhajali sv. Vincencija. Sv. Vincencij je Jezusa posnemal v sočutju. Jezusu so se »množice smilile«. Sv. Vincencij hoče, da njegovi to Božje usmiljenje širimo naprej. V tem sv. Vincencij posnema tudi sočutje Božje matere.
- Na svetu je veliko trpljenja in žalosti. Trpljenja ne bomo odpravili z odpravljanjem, usmrčevanjem trpečih – s tem bomo ustvarili še več trpljenja. Trpljenje in žalost odpravljamo s sočutjem, s tem, da drug drugega nosimo, se podpiramo, se poslušamo in se imamo radi. V sočutju se raztaplja trpljenje. Od Božje Matere pa se sočutja učimo.
- Danes na Slomškovo nedeljo se lahko vprašamo, kakšno šolo potrebujemo? Odgovor: šolo sočutja, ne samo za otroke, ampak tudi

med nami odraslimi. Marija je prva učiteljica sočutja. V imenu Misijonske družbe lazaristov, učencev sv. Vincencija, pa se zahvaljujem vsem, ki v duhu sv. Vincencija to sočutje nosite naprej – Vincencijevi družini, Društvu prostovoljcev Vincencijeve zveze dobrote, Mirncem in Mirnkam in vsem vam tu navzočim – veliko lepih del in pobud prihaja iz tega kraja v svet, ki danes »krvavo« potrebuje dobrote.

- Na koncu recimo »hvala« Bogu – za vse, tudi za trpljenje, ki nam ga nalaga in po katerem nas vzgaja. Hvala, ker se v preizkušnjah in trpljenju učimo sočutja, ki nas najbolj dela ljudi in Marijine otroke.
- Naj končam z mislijo priznanega psihiatra Marka Pišlarja, ki je vse življenje trpeče odreševal trpljenja. Prepričan je, da je premagovanje trpljenja pot v smiselno življenje. In pravi: »V tem smislu verjamem, da se ravno preko trpljenja vedno znova vračamo k bistvu svojega bivanja.«
- Bog daj, da bi po Marijinem zgledu rastle v hvaležnosti in v sočutju.